

DK-GL.5533.2.68.2021

Zespół Szkół Samochodowych
im. Gen. S. Roweckiego "Grotą"
w Gliwicach

Data wpływu ... 10-11-2021
25.11.2021

Protokół kontroli doraźnej

1. Nazwa szkoły/placówki, siedziba: **Branżowa Szkoła I Stopnia nr 3 w Gliwicach w Zespole Szkół Samochodowych im. gen. Stefana Roweckiego „Grotą” w Gliwicach ul. Jana Kilińskiego 24a,**
2. Imię i nazwisko dyrektora: **Jacek Płowiec**
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: **Śląski Kurator Oświaty, 40-024 Katowice, ul. Powstańców 41a**
4. Imię i nazwisko kontrolującego: **Arkadiusz Trzebuniak, wizytator**
5. Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli: **27 października 2021 r., DK-GL.5533.2.68.2021**
6. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli: **28 października 2021 r.**
7. Tematyka kontroli: **realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania, przestrzeganie statutu szkoły, przestrzeganie praw ucznia oraz zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.**
8. Czynności kontrolne:
 - rozmowa z dyrektorem szkoły i kierownikiem warsztatów szkolnych;
 - analizy dokumentacji: statutu szkoły, regulaminu warsztatów szkolnych, zakresu obowiązków nauczycieli, ramowych planów nauczania dla zawodu mechanik pojazdów samochodowych (kod zawodu: 723103), zapisów w dzienniku elektronicznym dotyczących realizacji podstawy programowej w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych w oddziałach 2h i 3hG, umów o praktyczną naukę zawodu zawartych przez szkołę z pracodawcami;
 - obserwacja zajęć praktycznej nauki zawodu w oddziałach 2h i 3hG;
 - badanie ankietowe wśród uczniów i nauczycieli oddziałów 2h i 3hG;
 - przegląd wyposażenia niezbędnego do realizacji kształcenia w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych;
 - analiza zapisów monitoringu za okres ostatniego tygodnia przed dniem kontroli.
9. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:

W związku z pismem dyrektora Departamentu Strategii, Kwalifikacji i Kształcenia Zawodowego Ministerstwa Edukacji i Nauki o sygnaturze DSKKZ-WOKZ.052.27.2021.UB.1 z 12 października 2021 r. (data wpływu: 13 października 2021 r.) z prośbą o zbadanie stanu faktycznego odnośnie zgłoszonego do Ministerstwa Edukacji i Nauki (skarga przekazana

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

w wiadomości elektronicznej 26 września 2021 r.) z „problemu z organizacją praktycznej nauki zawodu w Zespole Szkół Samochodowych w Gliwicach, w tym wykorzystania bazy warsztatów szklonych do celów prywatnych”, w Branżowej Szkole I Stopnia nr 3 w Gliwicach w Zespole Szkół Samochodowych im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Gliwicach w dniu 28 października 2021 r. została przeprowadzona kontrola doraźna

W skardze, o której mowa powyżej, nauczyciel szkoły sformułował m.in. następujące zarzuty:

- 1) wykorzystywanie wyposażenia pracowni i warsztatów szkolnych (a także parkingu czy innych pomieszczeń) do prowadzenia działalności gospodarczej przez nauczyciela tejże szkoły w czasie (imię i nazwisko w aktach sprawy), gdy powinien on prowadzić zajęcia z uczniami;
- 2) brak zapewnienia nauczycielowi – Skarżącemu – odpowiedniego wyposażenia do prowadzenia praktycznej nauki zawodu;
- 3) świadczenie przez nauczycieli szkoły, w czasie, gdy powinni oni prowadzić zajęcia z uczniami, pracy na rzecz firmy, której właścicielem jest inny nauczyciel tejże szkoły.

W ramach kontroli doraźnej pozyskano wyjaśnienia dyrektora szkoły, kierownika warsztatów szkolnych, dokonano analizy dokumentacji: statutu szkoły, regulaminu warsztatów szkolnych, a także, po weryfikacji zakresu obowiązków nauczyciela, o którym mowa w przytoczonej powyżej skardze, przeanalizowano ramowe plany nauczania dla zawodu mechanik pojazdów samochodowych (kod zawodu: 723103), zapisy w dzienniku elektronicznym dotyczące realizacji podstawy programowej w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych w oddziałach 2h i 3hG (w których zajęcia w roku szkolnym 2021/2022 przydzielono nauczycielowi, o którym mowa w ww. skardze), umowy o praktyczną naukę zawodu zawarte przez szkołę z pracodawcami, przeprowadzono obserwację zajęć praktycznej nauki zawodu w oddziałach 2h i 3hG, przeprowadzono badanie ankietowe wśród uczniów i nauczycieli ww. oddziałów, sprawdzono czy szkoła zapewnia wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych (zgodne z podstawą programową kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego) i dokonano analizy zapisów monitoringu za okres ostatniego tygodnia przed dniem kontroli.

W wyniku przeprowadzonej obserwacji zajęć praktycznej nauki zawodu w oddziałach 2h i 3hG oraz przeglądu warsztatów szkolnych i pracowni określonych w załączniku nr 17 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych

umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 991 z późn. zm.) stwierdzono, że szkoła zapewnia pomieszczenia dydaktyczne z wyposażeniem odpowiadającym technologii i technice stosowanym w zawodzie, umożliwiającym osiągnięcie efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego oraz umożliwiającym przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych.

W wyniku analizy ramowych planów nauczania w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych (dla oddziałów 2h i 3hG) stwierdzono, że w szkole liczba godzin kształcenia zawodowego została dostosowana do wymiaru godzin określonego w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół, przewidzianego dla kształcenia zawodowego w branżowej szkole I stopnia. Zachowana została również minimalna liczba godzin wskazanych w tabeli dla efektów kształcenia właściwych dla kwalifikacji wyodrębnionej w ww. zawodzie (MOT.05).

Dyrektor szkoły oświadczył (oświadczenie w aktach sprawy), iż „w ramach swoich kompetencji sprawuje bieżący nadzór nad realizacją podstawy programowej kształcenia w zawodach”, jednakże „bezpośrednie zwierzchnictwo nad nauczycielami praktycznej nauki zawodu sprawuje kierownik warsztatów szkolnych” (co potwierdza również zakres kompetencji, obowiązków i kompetencji kierownika warsztatów szkolnych, jaki i regulamin warsztatów szkolnych, które to dokumenty znajdują się w aktach sprawy). Kierownik warsztatów szkolnych oświadczył, że „realizacja podstaw programowych w zawodach (...) przebiega bez zakłóceń”. Potwierdza to analiza dziennika elektronicznego prowadzonego dla oddziałów 2h i 3hG.

Obserwacja zajęć praktycznej nauki zawodu w oddziałach 2h i 3hG (w tym zajęć prowadzonych przez nauczyciela, o którym mowa w skardze przytoczonej w treści protokołu) również wykazała, że nauczyciele obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego praktycznego realizują podstawę programową kształcenia w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych, zgodnie z załącznikiem nr 17 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 991 z późn. zm.), a także stwarzają uczniom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych.

Praktyczna nauka zawodu organizowana była w grupach umożliwiających realizację programu nauczania, w liczbie uczniów uwzględniającej specyfikę zawodu, przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, a także warunki lokalowe i techniczne oferowane przez warsztaty szkolne.

Rozpoczęcie obserwowanych zajęć praktycznej nauki zawodu w warsztatach szkolnych miało miejsce po sprawdzeniu i upewnieniu się przez prowadzącego, że stan maszyn i innych urządzeń technicznych, instalacji elektrycznej i narzędzi pracy, a także inne warunki środowiska pracy nie stwarzają zagrożeń dla bezpieczeństwa uczniów. Przed dopuszczeniem uczniów do zajęć przy maszynach i innych urządzeniach technicznych w warsztatach szkolnych, nauczyciele zaznajomili ich z zasadami i metodami pracy zapewniającymi bezpieczeństwo i higienę pracy przy wykonywaniu czynności na stanowiskach roboczych. Uczniowie stosowali się do poleceń nauczyciela praktycznej nauki zawodu, dbali o czystość i porządek na stanowisku pracy, uczestniczyli w zajęciach w stroju roboczym.

W rozmowie z kontrolującym dyrektor szkoły wyjaśnił, że „zajęcia praktycznej nauki zawodu i praktyki zawodowe uczniów odbywają się na terenie warsztatów szkolnych oraz w zakładach partnerskich, w których uczniowie przebywają pod nadzorem nauczyciela bądź pod opieką uprawnionych pracowników tychże firm”. Z wyjaśnień dyrektora szkoły wynika, że pracownikiem „oddelegowanym do zakładu zewnętrznego” jest Skarżący, który rzeczywiście „nie został zaopatrzony w komputer osobisty, podobnie jak inni nauczyciele realizujący zajęcia praktycznej nauki zawodu z uczniami w zakładach partnerskich”, jednak „zapewniono mu dostęp do stanowiska komputerowego na terenie szkoły oraz warsztatów szkolnych”.

Zgodnie z § 4 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. z 2019 r. poz. 391), w szkole praktyczna nauka zawodu organizowana jest m.in. w formie zajęć praktycznych u pracodawców, w tym na zasadach dualnego systemu kształcenia, które odbywają się na podstawie umów o praktyczną naukę zawodu zawartych między dyrektorem szkoły a pracodawcami przyjmującymi uczniów na praktyczną naukę zawodu. Dyrektor szkoły przedstawił kontrolującemu 15 umów o praktyczną naukę zawodu zawartych z pracodawcami.

Przedsiębiorstwa te, zajmujące się obsługą pojazdów samochodowych, są również miejscami realizacji praktyk zawodowych i stanowią potencjalne miejsce zatrudnienia absolwentów szkoły.

Z wyjaśnień uzyskanych od dyrektora szkoły wynika (oświadczenie w aktach sprawy), że szkoła nadzoruje realizację programu praktycznej nauki zawodu u pracodawców, współpracuje z podmiotami przyjmującymi uczniów na praktyczną naukę zawodu i akceptuje instruktorów praktycznej nauki zawodu lub wyznacza do prowadzenia praktycznej nauki zawodu nauczycieli praktycznej nauki zawodu, zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. z 2019 r. poz. 391).

Zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. z 2019 r. poz. 391), zajęcia praktyczne organizuje się dla uczniów w celu opanowania przez nich umiejętności zawodowych niezbędnych do podjęcia pracy w danym zawodzie, a w przypadku zajęć praktycznych odbywanych u pracodawców, w tym na zasadach dualnego systemu kształcenia – również w celu zastosowania i pogłębienia zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy.

W oddziałach 2h i 3hG przeprowadzono wśród uczniów i nauczycieli ankietę (wzór i wypełnione arkusze w aktach sprawy) odnośnie m.in. ewentualnego świadczenia usług na rzecz firm zewnętrznych przez nauczycieli w czasie, gdy powinni oni prowadzić zajęcia edukacyjne z uczniami, ewentualnego wykorzystywania wyposażenia pracowni, warsztatów szkolnych czy parkingu szkolnego w celu prowadzenia działalności gospodarczej przez nauczycieli, obecności na zajęciach edukacyjnych osób postronnych. Wypełnionych i oddanych zostało 20 kwestionariuszy ankiety. Żaden z respondentów nie wskazał na jakiegokolwiek nieprawidłowości we wskazanym powyżej zakresie.

Analiza zapisów udostępnionych nagrań monitoringu wizyjnego również nie potwierdza, by w okresie ostatniego tygodnia przed dniem kontroli warsztaty szkolne, w czasie trwania zajęć dydaktycznych, przyjmowały samochody klientów wskazanej przez Skarżącego firmy zewnętrznej bądź jakiegokolwiek innej firmy czy osób indywidualnych. Obserwacja zajęć praktycznej nauki zawodu w ww. oddziałach wykazała, że uczniowie uczą się zawodu na samochodach lub innych pojazdach, które są własnością szkoły albo samych uczniów.

Przeprowadzone w szkole czynności kontrolne nie potwierdziły zarzutu wykorzystywania przez nauczyciela, o którym mowa w skardze, wyposażenia warsztatów szkolnych do prowadzenia działalności gospodarczej. Zgodnie z umową najmu nr 7/N/2021 z 1 września 2021 r. zawartą przez dyrektora szkoły w imieniu Miasta Gliwice z firmą: _____ z siedzibą _____ w _____ przy ul. _____, najemca ma prawo do użytkowania budynku – części hali napraw pojazdów samochodowych – do prowadzenia działalności gospodarczej „po zakończeniu zajęć dydaktycznych w danym dniu” i „nie później niż do godz. 22:00”, „bez zakłócania przebiegu zajęć wynikających z organizacji roku szkolnego”. Umowa została zawarta z najemcą na czas określony do 31 sierpnia 2024 r.

Zgodnie z informacją przedstawioną przez dyrektora szkoły, „prowadzenie działalności gospodarczej przez Pana _____ może odbywać się poza zajęciami dydaktycznymi i nie przewiduje obsługi klientów w innym okresie, tj. w trakcie zajęć”.

Z przeprowadzonych czynności kontrolnych oraz wyjaśnień dyrektora szkoły wynika, że zapisy ww. umowy są ściśle egzekwowane i przestrzegane. Dyrektor szkoły wyjaśnił, że „stały nadzór i kontrola nad przestrzeganiem zasad prowadzenia działalności gospodarczej przez Pana [imię] jednoznacznie wskazują, że posiada on narzędzia, urządzenia i sprzęt stanowiące jego prywatną własność i nie wykorzystuje on sprzętu dydaktycznego, będącego wyposażeniem szkolnym dydaktycznym”. Dyrektor kategorycznie zaprzeczył, by „narzędzia i urządzenia, zakupione do celów dydaktycznych (...) były użyczane komukolwiek, do prowadzenia prywatnej działalności gospodarczej” (oświadczenie w aktach sprawy).

Dyrektor szkoły wyjaśnił, że oddelegowanie Skarżącego (jednego z trójki nauczycieli) do jednego z zakładów zewnętrznych, związane jest z realizacją przez szkołę dualnego systemu kształcenia zawodowego, w ścisłej współpracy z przedsiębiorcami, z uwzględnieniem oczekiwań przyszłych pracodawców naszych absolwentów.

Dyrektor szkoły wyjaśnił, że „nie posiada wiedzy na temat innych nauczycieli prowadzących działalność gospodarczą poza terenem warsztatów szkolnych”, a ponadto, że „żaden z nich nie prowadzi jej w bezumowny sposób na terenie warsztatów”, co potwierdzają także badania ankietowe przeprowadzone przez kontrolującego w oddziałach 2h i 3hG.

10. Wnioski wynikające z przeprowadzonych czynności kontroli:

- 1) W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych nie potwierdziły się sformułowane przez Skarżącego w piśmie do kuratora oświaty zarzuty wykorzystywania wyposażenia pracowni i warsztatów szkolnych (a także parkingu czy innych pomieszczeń) do prowadzenia działalności gospodarczej przez nauczyciela kontrolowanej szkoły w czasie, gdy powinien on prowadzić zajęcia z uczniami, braku zapewnienia Skarżącemu – odpowiedniego wyposażenia do prowadzenia praktycznej nauki zawodu oraz świadczenia przez nauczycieli szkoły, w czasie, gdy powinni oni prowadzić zajęcia z uczniami, pracy na rzecz firmy, której właścicielem jest inny nauczyciel tejże szkoły.
- 2) Realizacja podstawy programowej w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych (kod zawodu: 723103) przebiega w sposób prawidłowy.
- 3) W szkole praktyczna nauka zawodu organizowana jest m.in. w formie zajęć praktycznych u pracodawców, w tym na zasadach dualnego systemu kształcenia, które odbywają się na podstawie umów o praktyczną naukę zawodu zawartych między dyrektorem szkoły a pracodawcami przyjmującymi uczniów na praktyczną naukę zawodu, zgodnie z § 4 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. z 2019 r. poz. 391).

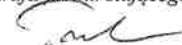
4) Szkoła zapewnia pomieszczenia dydaktyczne i warsztaty szkolne z wyposażeniem odpowiadającym technologii i technice stosowanym w zawodzie, umożliwiającym osiągnięcie efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego oraz umożliwiającym przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych, zgodne z załącznikiem nr 17 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 991 z późn. zm.).

11. Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły/placówki:

Dyrektor szkoły wyjaśnił, że „specyfika zajęć praktycznych w zakładach partnerskich, nie wymaga (...) posiadania osobistego komputera dla nauczycieli praktycznej nauki zawodu, który miałby służyć do realizacji obowiązków zawodowych, związanych nie tyle z kształceniem, ile ze sferą potwierdzenia obecności uczniów na zajęciach – prowadzeniem dziennika elektronicznego”. Tymczasem, zgodnie z § 8 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1646 z późn. zm.), nauczyciel w dzienniku lekcyjnym prowadzonym przez szkołę dla dzieci i młodzieży odnotowuje m.in. obecność uczniów na zajęciach edukacyjnych, wpisuje tematy przeprowadzonych zajęć edukacyjnych, oceny bieżące i potwierdza przeprowadzenie zajęć edukacyjnych. Brak odpowiedniego sprzętu uniemożliwia nauczycielowi wywiązywanie się z ww. obowiązku w sposób rzetelny i terminowy.

12. Na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.) zaleca się:

Nie wydano zaleceń.

GLIWICE,

08.11.2021

WIZYTATOR

mgr Arkadiusz Trzebuniak

.....
podpis kontrolującego, miejsce i data podpisania protokołu

Dyrektor
Zespołu Szkół Samochodowych
w Gliwicach

G

Gliwice 8.11.2021

.....
podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data podpisania protokołu

mgr Jacek Płowiec

13. Poświadczenie odbioru protokołu kontroli:

Dyrektor
Zespołu Szkół Samochodowych
w Gliwicach

Gliwice 8.11.2021

.....
podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data odbioru protokołu

mgr Jacek Płowiec

Dyrektorowi szkoły/placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice, zgodnie z § 18 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1551 z późn. zm.).

Protokół kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

